

Het gaat niet goed met onze huiskonijnen: 'Het probleem is dat een konijn niet kan blaffen'

26/11/18 om 14:26 - Bijgewerkt om 15:33

Van een gebrek aan vrije uitloopruijnte tot onduidelijkheid rond de kweek en verkoop van huiskonijnen: het gaat niet goed met onze langorige vrienden. Onderzoekers vragen de sector om meer transparantie.

© iStock

De huiskonijnensector moet transparanter worden om het welzijn van de dieren te verbeteren. Dat is de belangrijkste conclusie van een studie van onderzoekers van de Universiteit Utrecht naar konijnen die als huisdier worden gehouden. Slechte omstandigheden in alle schakels van de keten dragen ertoe bij dat de gemiddelde leeftijd van huiskonijnen rond de 4,5 jaar bengelt, terwijl de dieren meer dan 10 jaar oud kunnen worden.

Konijnen passeren door verschillende handen alvorens ze in een gezin terechtkomen: van (hobby)fokkers gaan ze vaak naar dierenwinkels of tuincentra en zo komen ze bij de consument terecht. Die weet vaak niet waar de nieuwe huisgenoot vandaan komt en in welke omstandigheden het dier is opgegroeid. Op online fora zijn verschillende getuigenissen te vinden over dieren die na aankoop ziek of ongesocialiseerd bleken te zijn. 'Veel dieren komen ziek of verzwakt aan bij de consument,' zegt ook Lise Bartholomees, verantwoordelijk voor konijnenopvang bij de vzw Jodipro.

|| Slechte omstandigheden in alle schakels van de keten dragen ertoe bij dat de gemiddelde leeftijd van huiskonijnen rond de 4,5 jaar bengelt, terwijl de dieren meer dan 10 jaar oud kunnen worden.

Op basis van enquêtes en locatiebezoeken onderzochten gedragsbiologen Dennis Vink en Claudia Vinke en onderzoekster in de dierengeneeskunde Yvonne van Zeeland van de faculteit Dierengeneeskunde alle stadia van de huiskonijnensector in Nederland. 'Er is een gebrek aan transparantie, met name aan het begin van de keten: bij fokkers en hobbyfokkers,' zegt Vink. 'Veel partijen uit die segmenten delen niet graag informatie en hebben een hele gesloten houding tegenover buitenstaanders.' Dat maakte het moeilijk voor de onderzoekers om gegevens te verzamelen.

Noden van het konijn

Bij de fokkers en handelaars die wel deelnamen aan het onderzoek, werden de richtlijnen van het Nederlandse Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren (LICG) vaak niet gevolgd. Zo bleken de hokken in alle onderzochte winkels te klein. Er waren ook niet altijd schuilplekken en de konijnen zaten er vaak alleen, terwijl konijnen net sociale dieren zijn die nood hebben aan het gezelschap van een soortgenoot. De situatie is vergelijkbaar bij de hobbyfokkers: 46% van hen moet het stellen met een woonoppervlakte kleiner dan 0,30 m².

Dergelijke omstandigheden zijn niet aangepast aan de natuurlijke gedragsbehoeften van konijnen. 'Voor een konijn is het belangrijk dat er voldoende bewegingsvrijheid is, dat ze vrijuit kunnen hoppen en rechtop op hun poten kunnen staan,' vervolgt Vink. 'Bovendien is een konijn een prooidier en moet het kunnen schuilen als het bijvoorbeeld stress heeft.'

Zorgwekkend zijn ook de vele berichten die de onderzoekers ontvingen over hobbyfokkers die hun konijnen zelf zouden euthanaseren, bijvoorbeeld omdat ze niet raszuiver zijn. Vink: 'Hierover hebben we enkel anekdotische verklaringen ontvangen, we weten dus niet of zij hiertoe bevoegd zijn en op welke manier ze dit doen.'

Verkeerd voorbeeld

De onderzoekers keken ook naar de producten die te koop zijn voor konijnen. Geen enkele van de 128 onderzochte huisvestingssystemen was op zichzelf groot genoeg. Ze moeten dus gebruikt worden in combinatie met een vrije uitloopruimte. Dat weet de consument echter niet altijd. 'Als klanten niet worden geïnformeerd dat dit op zichzelf niet voldoende is, denken ze dat deze producten goed zijn voor hun konijn,' aldus Vink.

Bartholomees schrikt niet van de resultaten. 'Het probleem is dat een konijn niet kan bluffen zoals een hond,' stelt Bartholomees. 'Als het wordt verwaarloosd, wordt dat vaak niet opgemerkt. Een konijn dat verkeerd behandeld wordt, kan niet voor zichzelf opkomen.'

In Nederland loopt momenteel een project waarbij deelnemende handelaars zich ertoe verbinden om het goede voorbeeld te geven over de huisvesting en de verzorging van de dieren. De konijnen krijgen voldoende ruimte, eten voornamelijk hooi en zitten niet alleen. De Nederlandse Stichting Konijnenbelangen rijkt dan weer certificaten uit aan dierenwinkels die stoppen met de verkoop van konijnen. In België bestaan dergelijke initiatieven (nog) niet.

Beperkt wettelijk kader

Vink hekelt het beperkte wettelijke kader rond het fokken en verkopen van konijnen. Ook in België is er weinig wetgeving over het fokken van konijnen en is er geen duidelijkheid over wanneer iemand een professionele fokker is en zich dus moet registreren. Voor katten en honden is dit anders: er is een onderscheid tussen hobbykwekers en professionele kwekers. Beide groepen moeten hoe dan ook erkend zijn door de Vlaamse overheid en zijn aan allerlei regels onderworpen.

|| De dierenwelzijnswetgeving moet opgewaardeerd worden, zodat aan de behoeften en noden van alle dieren, dus ook konijnen, wordt voldaan.

- Hermes Sanctorum, onafhankelijk volksvertegenwoordiger in het Vlaams Parlement

Hermes Sanctorum, onafhankelijk volksvertegenwoordiger in het Vlaams Parlement, bevestigt dit hiaat, met de kanttekening dat de minimumafmetingen voor konijnenkooien wel wettelijk zijn vastgelegd, al gaat het om absolute minima. Als particulier een dier doden kan in ieder geval niet zomaar. 'De vraag is in welke mate dit gehandhaafd wordt. Er werken geëngageerde mensen bij de Inspectie Dierenwelzijn, maar er is ook heel veel werk,' legt Sanctorum uit. 'De dierenwelzijnswetgeving moet opgewaardeerd worden, zodat aan de behoeften en noden van alle dieren, dus ook konijnen, wordt voldaan.'

De woordvoerder van Vlaams minister van Dierenwelzijn Ben Weyts verwees als antwoord op de vraag om een reactie naar de website *Diereninfo.be*. Op dit platform kunnen consumenten deskundige informatie vinden over het houden van huisdieren. 'Het is goed dat dit er is, maar een dergelijke bron zal alleen mensen bereiken die al bereid zijn om zich te informeren,' zegt Bartholomees. 'Tegelijkertijd staat er ook heel veel verkeerde informatie online.' Het kabinet van minister Weyts was niet beschikbaar voor een verdere reactie.